Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător Eduard Galușceac

Dosarul nr. 2a-2634/23
(2-23009666-02-2a-14072023)

D E C I Z I E S U P L I M E N T A R Ă

11 martie 2025 mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

Instanța compusă din:
Președintele completului Ruxanda Pulbere
Judecători Ala Malîi și Roman Pascari

Examinând în procedura scrisă cererea de apel declarată de Î.M. C.I.A. „TRANSELIT" S.A.,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Popa Grigore împotriva Î.M. C.I.A. „TRANSELIT" S.A. privind încasarea prejudiciului material, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 18 aprilie 2023, prin care s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de Popa Grigore împotriva Î.M. C.I.A. „TRANSELIT" S.A. privind încasarea prejudiciului material, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată,-

a c o n s t a t a t:

Argumentele reclamantului:

1. La 19 iunie 2023, Popa Grigore s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Î.M. C.I.A. „TRANSELIT" S.A. privind încasarea prejudiciului material, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea acțiunii a indicat că la 6 iulie 2022 a avut loc accidentul rutier cu implicarea autovehiculelor **********n/î *****i *****/î *****. Urmare a accidentului rutier inițial a telefonat la sectorul de poliție, solicitând prezența acesteia la locul accidentului, dar aceasta nu s-a prezentat. După aproximativ o oră a telefonat repetat, la care i s-a comunicat despre faptul că este mult de lucru și nici un reprezentat al organelor de drept nu se poate prezenta, sugerându-i să completeze formularul „constatare amiabilă de accident".
3. A susținut că a completat formularul de constatare amiabilă de accident și s-a înțeles cu partea vinovată de cauzarea accidentului, *****să revină a doua zi la compania de asigurări a părții vinovate Î.M. C.I.A. „TRANSELIT" S.A., a făcut poze de la locul

accidentului și le-a expediat atât la nr. de telefon al polițistului, cât și a companiei de asigurări Î.M. C.I.A. „TRANSELIT” S.A.

4. La 7 iulie 2022, a doua zi după accident, s-a prezentat la oficiul Î.M. C.I.A. „TRANSELIT” S.A. împreună cu *****unde i s-a comunicat că formularele îndeplinite, privind înțelegerea pe cale amiabilă nu sunt întru totul corecte și că trebuie îndeplinite altele. Drept urmare, la sediul Î.M. C.I.A. „TRANSELIT” S.A. i-au fost înmânate formulare, au fost asistați de angajații companiei în vederea îndeplinirii acestora, a descris istoria accidentului, a semnat actele, fapt după care, angajații Î.M. C.I.A. „TRANSELIT” S.A. au verificat corectitudinea completării formularelor.
5. Ulterior, a ieșit în afara sediului și expertul Î.M. C.I.A. „TRANSELIT” S.A. a făcut poze la mașini și împreună cu expertul independent, achitat de reclamant, au evaluat părțile deteriorate ale mașinii.
6. După o săptămână de zile a primit de la expertul independent dosarul privind evaluarea pagubelor, potrivit căruia suma pagubelor constituie 19 728 lei, dosar pe care apoi l-a prezentat la Î.M. C.I.A. „TRANSELIT” S.A.
7. A mai menționat că la 3 octombrie 2022 (aproape 3 luni de la producerea accidentului - termenul maxim legal) a primit răspunsul de la Î.M. C.I.A. „TRANSELIT” S.A., prin care i s-a comunicat despre faptul că dosarul nu ar fi fost complet, indicându-se totodată că nu se va efectua achitarea despăgubirii de asigurare, drept temei de refuz fiind invocat faptul că partea vinovată nu a făcut poze la cioburi de sticla și urme de frânare.
8. Potrivit aceluiași răspuns, Î.M. C.I.A. „TRANSELIT” S.A. i-a recomandat de se adresa Inspectoratului General de Poliție pentru protocolarea accidentului. A contactat telefonic reprezentantul Inspectoratului General de Poliție care l-a informat despre faptul că în ziua accidentului, odată cu completarea formularului pe cale amiabilă, dosarul a fost închis.
9. A indicat că atât cioburile de sticlă, cât și urmele de frânare nu au putut fi fotografiate deoarece nu au existat în natură.
10. În vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, la 17 octombrie 2022 a înregistrat la Î.M. C.I.A. „TRANSELIT” S.A. cererea prealabilă, prin care s-a solicitat achitarea sumei de 19 728 lei, fiind explicat și faptul că în caz contrar se va adresa în instanța de judecată cu o acțiune.
11. Totodată, a remis și o plângere în adresa Comisiei Naționale a Pieței Financiare, prin care a solicitat verificarea legalității refuzului Î.M. C.I.A. „TRANSELIT” S.A., iar prin răspunsul Comisiei Naționale a Pieței Financiare a fost recunoscut faptul încălcării de către Î.M. C.I.A. „TRANSELIT” S.A. a legislației în vigoare și i s-a recomandat revizuirea deciziei.
12. Astfel, a considerat că este în drept să solicite despăgubirea de asigurare de la pârâtă, iar ultima este obligată să o achite în condițiile în care refuzul pârâtului vizează doar lipsa pozelor la cioburile de sticlă și urmele de frânare, însă, atât cioburile de sticlă, cât și urmele de frânare nu au putut fi fotografiate deoarece nu existau în natură.
13. Conform art.6 alin.(6) din Legea cu privire la asigurări nr.407 din 21.12.2006, în caz de încălcare a termenului de plată a îndemnizației de asigurare sau a despăgubirii de

asigurare din vina asigurătorului, acesta va plăti asiguratului, beneficiarului asigurării și/sau păgubitului, pentru fiecare zi de întârziere, penalitate de 0,1% din suma îndemnizației sau despăgubirii.

14. Prin urmare, pentru încălcarea termenului de plată a despăgubirii de asigurare, din vina asigurătorului, acesta este obligat să achite penalitate în mărime de 0,1% pentru fiecare zi de întârziere. Perioada de întârziere în contractele de asigurare, în cazul în care nu se contestă mărimea despăgubirii, începe să curgă din momentul expirării termenului de plată a despăgubirii de asigurare stabilit prin contract - 6 octombrie 2022, care pentru perioada 6 octombrie 2022 -16 decembrie 2022 constituie 1 420,42 lei.
15. În temeiul celor expuse, Popa Grigore a solicitat încasarea de la Î.M. C.I.A. „TRANSELIT" S.A. a prejudiciului material în mărime de 19 728,00 lei, penalității de întârziere în mărime de 1 420,42 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Poziția instanței de fond:

16. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 18 aprilie 2023 s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de Popa Grigore împotriva Î.M. C.I.A. „TRANSELIT" S.A. privind încasarea prejudiciului material, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată și s-a încasat de la Î.M. C.I.A. „TRANSELIT" S.A. în beneficiul lui Popa Grigore suma de 19 728 lei cu titlu de prejudiciul material, suma de 1 420,42 lei cu titlu de penalitate, suma de 640 lei cu titlu de recompensă a taxei de stat.

Solicitarea apelantului:

17. Nefiind de acord cu hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 18 aprilie 2023, Î.M. C.I.A. „TRANSELIT" S.A. a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii, cu adoptarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

Argumentele părților:

18. În susținerea apelului, Î.M. C.I.A. „TRANSELIT" S.A. a indicat că hotărârea instanței de fond, a fost emisă cu aplicarea și interpretarea eronată a normelor de drept material, circumstanțele importante ale cauzei nu au fost elucidate pe deplin, în rezultat, soluția primei instanțe este una neîntemeiată, pasibilă de a fi casată.
19. A susținut că legiuitorul a prevăzut în mod expres că pentru a beneficia de despăgubirea de asigurare în baza procedurii de constatare amiabilă, urmează a fi întrunite cumulativ următoarele condiții: în accident sunt implicate doar două autovehicule; accidentul este soldat cu daune materiale nesemnificative; accidentul nu s-a soldat cu vătămări corporale și/sau cu deteriorarea bunurilor, altele decât autovehiculele implicate în accidentul rutier; există consimțământul ambilor conducători de autovehicule implicați în accident privind documentarea accidentului prin procedura de constatare amiabilă, consensul acestora privind circumstanțele producerii accidentului și daunele vizibile cauzate autovehiculelor implicate, iar

persoana răspunzătoare de producerea accidentului își recunoaște vinovăția, precum și conducătorii de autovehicule implicați în accident au posibilitatea tehnică de a fotografia locul accidentului rutier sau de a înregistra datele martorilor (dacă aceștia există).

20. La caz, prin fotografierea locului accidentului rutier legiuitorul, în Anexa nr. 2 la Hotărârea CNPF nr. 37/14 din 19 august 2019, la pct. 6, a stabilit niște condiții de valabilitate a acestora și anume; înregistrare video și audio; panorama generală a accidentului, fotografia cu numerele de înmatriculare și părțile avariate ale ambelor autovehicule; urmele de frânare, precum și cioburile de la fața locului.
21. Corespunzător, Comisia Națională a Pieței Financiare a concretizat cum anume urmează a fi efectuate fotografiile și prezentate companiei de asigurări pentru a beneficia de despăgubirea de asigurare în baza procedurii constatării amiabile, or, acestea nu trebuie să poarte un caracter generic și să nu fie posibil de determinat circumstanțele în care s-a produs accidentul rutier.
22. Totodată, conform pct. 3 din Hotărârea Nr. 37/14 din 19 august 2019 cu privire la procedurile aferente constatării amiabile de accident, în cazul aplicării procedurii de constatare amiabilă a accidentului de autovehicul la avarierea sau distrugerea de bunuri, se stabilește cuantumul maxim de despăgubire în mărime de 15.000 lei, ce se consideră daună nesemnificativă.
23. La caz, accidentul rutier a fost documentat potrivit procedurii constatare amiabilă de accident, obiect al litigiului în conformitate cu pct.3 din Hotărârea nr.37/14 din 19 august 2019, ar putea fi încasarea despăgubirii de asigurare în mărime de 15 000 lei, dar nici de cum suma de 19 728 lei.
24. Colegiul reține că acțiunea înaintată de de Popa Grigore împotriva Î.M. C.I.A. „TRANSELIT" S.A. privind încasarea prejudiciului material, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată a fost examinată în procedura cererilor cu valoare redusă, reglementată de capitolul XXI[1] Cod de procedură civilă.
25. În conformitate cu art. 276[4] alin.(5) Cod de procedură civilă *"instanţa de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, prevederile art.276[3] fiind aplicabile corespunzător".*
26. Prin referința la cererea de apel înaintată, Popa Grigore a considerat apelul neîntemeiat și a solicitat respingerea acestuia, motivând că compania de asigurări are obligația legală de a achita despăgubirea de asigurare pentru cuantumul prejudiciului real suportat.
27. Totodată, în conformitate cu art. 372 alin.(3) Cod de procedură civilă, a solicitat încasarea din contul Î.M. C.I.A. „TRANSELIT" S.A. a penalității, care la situația dinb 12 decembrie 2023 constituie suma de 8483,04 lei.

Aprecierea instanței de apel:

28. Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul consideră apelul declarat drept neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele motive.

29. În conformitate cu art. 373 Cod de procedură civilă *„instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor cînd consimte şi cînd hotărîrea este atacată şi de alţi participanţi la proces”.*
30. Potrivit art. 385 lit. a) din Codul de procedură civilă *„instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe”.*
31. Totodată, conform art. 376 alin. (1) Cod de procedură civilă *”dispoziţiile de procedură privind judecarea cauzelor civile în primă instanţă se aplică şi în instanţa de apel în măsura în care nu sînt contrare dispoziţiilor prezentului capitol”.*
32. Potrivit art. 250 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă *”instanţa care a pronunţat hotărîrea emite, din oficiu sau la cererea participanţilor la proces, o hotărîre suplimentară dacă nu s-a pronunţat asupra unei pretenţii formulate de către părţi sau de către intervenientul principal”.*
33. În conformitate cu prevederile art. 372 alin.(3) Cod de procedură civilă *” În apel nu se poate schimba calitatea procedurală a părţilor, temeiul sau obiectul acţiunii şi nici nu pot fi înaintate noi pretenţii. Se pot cere însă dobînzi, rate, venituri ajunse la termen şi orice alte despăgubiri apărute după emiterea hotărîrii în primă instanţă, se poate solicita o compensaţie legală”.*
34. Prin decizia Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2023 a fost respinsă cererea de apel declarată Î.M. C.I.A. „TRANSELIT” S.A. și menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 18 aprilie 2023, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Popa Grigore împotriva Î.M. C.I.A. „TRANSELIT” S.A. privind încasarea prejudiciului material, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.
35. Din actele cauzei rezultă că intimatul/reclamant Popa Grigore a solicitat și penalitatea apărută după 18 aprilie 2023, prezentând un calcul până la 9 decembrie 2023 în sumă de 8 483,04 lei.
36. Colegiul reține că prin decizia din 12 decembrie 2023 de respingere a apelului, instanța de apel a omis să se pronunțe asupra cererii intimatului/reclamant referitoare la penalitatea apărută după pronunțarea hotărârii în primă instanță, incidența art. 250 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă fiind astfel dată.

37. Având în vedere că Popa Grigore a cerut în apel penalități născute după hotărârea primei instanțe, iar instanța de apel nu s-a pronunțat asupra acestei pretenții, Colegiul conchide necesitatea adoptării unei decizie suplimentară de încasare a penalității aferente perioadei ulterioare hotărârii din 18 aprilie 2023.
38. Penalitatea încasată prin hotărârea primei instanțe, menținută prin decizia Curții de Apel, în cuantum de 1 420,20 lei, a fost calculată pentru perioada 6 octombrie 2022 – 16 decembrie 2022.
39. În calculul depus pentru penalitățile ulterioare (până la 9 decembrie 2023) în sumă de 8.483,04 lei, intimatul a reluat perioada începând cu 6 octombrie 2022, ceea ce impune deducerea sumei deja acordate prin hotărârea primei instanțe.
40. În consecință, este întemeiată încasarea numai a penalității apărute după 18 aprilie 2023, cu deducerea sumei de 1 420,20 lei deja încasate, astfel încât diferența datorată este de 7 062,84 lei *(8 483,04 lei – 1 420,20 lei)*.
41. În conformitate cu art. 376 alin. (1^1), art. 250 alin.(1) lit.a), art. 385 lit. a), art. 389-390, art. 394 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,-

d e c i d e :

Se încasează de la Î.M. C.I.A. ,,TRANSELIT” S.A. în beneficiul lui Popa Grigore penalitatea calculată după emiterea hotărârii în mărime de 7062(șapte mii șaizeci și doi),62 lei.

Decizia instanţei de apel nu se supune recursului, fiind definitivă şi irevocabilă de la pronunţare.

Președintele completului Ruxanda Pulbere

Judecători Ala Malîi

Roman Pascari